

Ewa Wójcicka

Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie

ODDANIE PISMA W PLACÓWCE OPERATORA POCZTOWEGO – UWAGI *DE LEGE LATA* I *DE LEGE FERENDA*

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z zasadą formalizmu czynności procesowe podejmowane przez strony i uczestników postępowania dla osiągnięcia określonych skutków procesowych muszą spełniać ustalone przez prawo wymagania. Jednym z nich jest czas, w którym powinny być dokonane. Upływ terminu skutkuje wadliwością czynności procesowej prowadzącą do jej bezskuteczności oraz obowiązku sądu lub organu administracji uwzględnienia tego przekroczenia z urzędu. Każde, nawet nieznaczne przekroczenie terminu determinuje kierunek orzekania. Zasadą jest, że dochowanie terminu do wniesienia przez stronę pisma procesowego wymaga jego wniesienia do organu właściwego¹. Od zasady tej ustawodawca przewidział wyjątek i zrównał w skutkach wniesienie pisma procesowego z jego oddaniem lub złożeniem we właściwej instytucji, potwierdzającej datę dokonania tej czynności.

W art. 165 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego² za równoznaczne z wniesieniem pisma do sądu uznaje się m.in. oddanie pisma w polskiej placówce operatora wyznaczonego w rozumieniu Prawa pocztowego lub w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej. W art. 83 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi³ zrównano w skutkach wniesienie pisma procesowego do sądu z jego oddaniem w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe⁴ albo placówce pocztowej

¹ W postępowaniu administracyjnym i podatkowym ustawodawca stworzył fikcję prawną polegającą na tym, że podanie wniesione do organu niewłaściwego przed upływem przepisanego terminu uważa się za wniesione z zachowaniem terminu (art. 65 § 2 k.p.a., art. 170 § 2 o.p.).

² Tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 1822, z późn. zm. (dalej: k.p.c.).

³ Tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1369, z późn. zm. (dalej: p.p.s.a.).

⁴ Tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1481, z późn. zm. (dalej: p.p.).

operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo polskim urzędzie konsularnym. Artykuł 124 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego⁵ statuuje, że termin jest zachowany, m.in. gdy przed jego upływem pismo zostało nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej. Rozwiązanie polegające na posłużeniu się pojęciem „operator wyznaczony” w ujęciu konstrukcji procesowej zachowania terminu przewidziano także w przepisach regulujących postępowanie przed organami administracji publicznej. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego⁶ termin uznaje się za zachowany, m.in. gdy przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce operatora wyznaczonego w rozumieniu Prawa pocztowego (art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a.). Z kolei w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa⁷ zachowanie terminu uzależnione jest m.in. od nadania pisma przed jego upływem w placówce operatora wyznaczonego w rozumieniu Prawa pocztowego lub placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej (art. 12 § 6 pkt 2). Funkcją przyjętych rozwiązań jest ułatwienie stronom i uczestnikom wnoszenia pism oraz jednoznaczne ustalenie faktu zachowania terminu do dokonania czynności procesowej.

Celem artykułu jest omówienie problematyki nadawania pism procesowych do sądów i organów administracji publicznej w kraju i za granicą za pośrednictwem operatora świadczącego usługi pocztowe. Przepisy regulujące czynność oddania pisma jedynie *prima facie* jawią się jako niewymagające wykładni i głębszego rozważenia. Tymczasem na tle tej instytucji wyłania się wiele problemów, których źródłem jest nieuzasadnione zróżnicowanie standardów w zakresie zachowania terminu, gdy podmiot ma ograniczoną lub wyłączoną możliwość osobistego wniesienia pisma, w zależności od rodzaju procedury, według której załatwiana jest sprawa.

2. ODDANIE PISMA W KRAJU

Dnia 1 stycznia 2013 r. weszła w życie ustawa z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, która wdrożyła do polskiego porządku prawnego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r. zmieniającą dyrektywę

⁵ Tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1904, z późn. zm. (dalej: k.p.k.).

⁶ Tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1257 (dalej: k.p.a.).

⁷ Tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 201 (dalej: o.p.).

97/67/WE w odniesieniu do pełnego urzeczywistnienia rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty⁸. Konsekwencją powyższej implementacji była nie tylko liberalizacja rynku usług pocztowych, lecz także zmiana przepisów procedury administracyjnej, sądownoadministracyjnej, karnej oraz cywilnej, m.in. dotyczących doręczeń, które obecnie wprost wskazują na możliwość korzystania z usług operatorów pocztowych innych niż wyznaczony. Tym samym ustawodawca, celem wywołania skutku polegającego na rozpoczęciu biegu terminów procesowych dla stron i uczestników postępowania, nie wymaga doręczenia ich przy pomocy operatora wyznaczonego, lecz za wystarczające uznaje doręczenie dokonane przez operatora pocztowego. Ustawa – Prawo pocztowe dokonała nowelizacji ustaw procesowych również w zakresie nadawania pism, przy czym w większości przypadków zmiany te wiązały się z zastąpieniem dotychczas używanego pojęcia „polska placówka pocztowa operatora publicznego” (art. 165 § 2 k.p.c., art. 124 k.p.k., art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., art. 12 § 6 pkt 2 o.p.) nowym sformulowaniem „polska placówka pocztowa operatora wyznaczonego”.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Prawo pocztowe z 2012 r., określając zasady wykonywania działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług pocztowych w obrocie krajowym lub zagranicznym, wyróżnia dwie grupy podmiotów prowadzących tę działalność: operatora pocztowego oraz operatora wyznaczonego. Zgodnie z art. 3 p.p. operatorem pocztowym jest przedsiębiorca uprawniony do wykonywania działalności pocztowej na podstawie wpisu do rejestru operatorów pocztowych (pkt 12), natomiast operatorem wyznaczonym – operator pocztowy zobowiązany do świadczenia usług powszechnych (pkt 13). Ustawodawca powierzył operatorowi wyznaczonemu szczególne zadanie związane z obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej na terytorium całego kraju, m.in. w sposób jednolity w porównywalnych warunkach, z zachowaniem wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych, po przystępnych cenach, w sposób umożliwiający uzyskanie przez nadawcę dokumentu potwierdzającego odbiór przesyłki rejestrowanej (art. 46 ust. 2 p.p.).

Prima facie może się wydawać, że zastąpienie pojęcia „operator publiczny” pojęciem „operator wyznaczony” miało jedynie charakter terminologiczny, albowiem operatorem publicznym w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe⁹ był „operator obowiązany do świadczenia powszechnych usług pocztowych”, czyli – zgodnie z art. 46 ust. 2 tej ustawy – Poczta Polska S.A., zaś obowiązujące Prawo pocztowe z 2012 r. tak definiuje operatora wyznaczonego (art. 3 pkt 13). Należy jednak mieć na uwadze, że pozycja Poczty Polskiej S.A. jako operatora publicznego w rozumieniu Prawa pocztowego z 2003 r. była niezmienna, zaś pod rządami Prawa pocztowego z 2012 r., Poczta Polska S.A. z mocy samej ustawy pełniła obowiązki operatora wyznaczo-

⁸ Dz.Urz. L 52 z 27.02.2008, s. 3.

⁹ Tekst jedn. Dz.U. 2008, nr 189, poz. 1159, z późn. zm.

nego w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. od 1 stycznia 2013 r. (art. 178 ust. 1). Po tym okresie operator wyznaczony wybierany jest na okres 10 lat przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w drodze konkursu, którego warunki oraz inne parametry są wskazane w art. 71 p.p.¹⁰. Nie bez znaczenia jest również fakt, że ustawa przewiduje wiele przypadków, w których Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej może uchylić decyzję o wyborze operatora wyznaczonego (art. 78–79 p.p.). Kwestią zasadniczą jest zatem nie samo pojęcie „operatora wyznaczonego”, lecz ustalenie tożsamości podmiotu pełniącego jego obowiązki.

Nowo wprowadzone pojęcie operatora wyznaczonego istotnie zmodyfikowało zwłaszcza treść normatywną znowelizowanego przepisu art. 83 § 3 p.p.s.a. W brzmieniu sprzed 1 stycznia 2013 r. przepis ten nie posługiwał się pojęciem „operator publiczny”, lecz sformułowaniem „polski urząd pocztowy”, które nie występowało w Prawie pocztowym z 2003 r.¹¹. Wobec braku legalnej definicji „polskiego urzędu pocztowego”, przez to pojęcie rozumiano nie tylko Poczta Polską S.A., lecz także każdą placówkę dowolnego operatora pocztowego mającego siedzibę na terenie Polski, który uzyskał zezwolenie Prezesa UKE na świadczenie usług pocztowych i został wpisany do rejestru prowadzonego przez ten organ¹². Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego przyjmowanie, że „polskim urzędem pocztowym” mógł być wyłącznie operator publiczny, godziłoby w konstytucyjne prawo do sądu. Obywatel nie może bowiem ponosić ujemnych konsekwencji wynikających z niedostosowania przepisów Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi do brzmienia przepisów ustawy – Prawo pocztowe¹³. Tym samym nowelizacja art. 83 § 3 p.p.s.a., dokonana na mocy art. 153 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe¹⁴, skutkowałą zawężeniem zastosowania domniemania z powołanego przepisu wyłącznie do przypadku nadania pisma w placówce pocztowej operatora wyznaczonego.

Nadawanie przesyłek listowych za pośrednictwem operatora wyznaczonego wymaga zwrócenia uwagi na pewien aspekt proceduralny. Zgodnie z art. 17 p.p. potwierdzenie wydane przez placówkę pocztową operatora wyznaczonego ma moc dokumentu urzędowego potwierdzającego datę nadania pisma, co pozwala organom na kontrolę dochowania przez stronę terminu dokonania czynności pro-

¹⁰ Decyzją nr DRP.WKP.710.2.2015.26,27 z dnia 30 czerwca 2015 r. Prezes UKE dokonał wyboru Poczty Polskiej S.A. jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych na lata 2016–2025.

¹¹ Ustawa ta posługiwała się pojęciem „operatora” oraz „operatora publicznego”.

¹² Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2008 r., III SA/Lu 585/07, LEX nr 978477.

¹³ Postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 19 lutego 2013 r., I OSK 20/13, LEX nr 1282731; 25 września 2014 r., II OSK 2547/14, LEX nr 1530745.

¹⁴ Dz.U. z 2012 r., poz. 1529.

cesowej¹⁵. Przepis ten jest uzasadniany szczególną rolą operatora wyznaczonego, któremu państwo powierzyło świadczenie usługi powszechnej i który gwarantuje ciągłość i dostępność tej usługi¹⁶. Domniemanie to ma służyć stronom i uczestnikom postępowań celem dochowania terminów procesowych już w momencie nadania pisma procesowego u operatora pocztowego posiadającego status operatora wyznaczonego.

Ustawodawca w art. 165 § 2 k.p.c., art. 83 § 3 p.p.s.a., art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., art. 12 § 6 pkt 2 o.p. jednolicie zrównał w skutkach wniesienie pisma do organu z jego złożeniem w polskiej placówce operatora wyznaczonego. Z tych względów oddanie pisma innemu niż Poczta Polska S.A. podmiotowi posiadającemu uprawnienia do prowadzenia działalności pocztowej nie oznacza zachowania terminu do dokonania czynności procesowej, jeżeli pismo w terminie nie wpłynęło do organu¹⁷.

Wiązanie przez ustawodawcę określonego skutku prawnego (domniemania wniesienia pisma do organu w dacie nadania) wyłącznie z sytuacją, w której strona korzysta z usług operatora wyznaczonego, nasuwa pewne zastrzeżenia. Jak już wspomniano, kwestią zasadniczą jest bowiem ustalenie, który operator pocztowy jest aktualnie operatorem wyznaczonym. Proces ustalenia normatywnego znaczenia tego pojęcia, zwłaszcza przez strony i uczestników postępowania niemających wiedzy prawniczej i niekorzystających z pomocy profesjonalnego pełnomocnika, może nastręczać znaczne trudności¹⁸. Ustawodawca, posługując się sformułowaniem „polska placówka pocztowa operatora wyznaczonego”, odsyła do ustawy – Prawo pocztowe z 2012 r., która w art. 3 pkt 13 stanowi, że operator wyznaczony to operator pocztowy obowiązany do świadczenia usług powszechnych. Aby ustalić, który podmiot pełni aktualnie funkcję operatora wyznaczonego, należy kolejno sięgnąć do rozdziału 6 tej ustawy regulującego procedurę ustanowienia takiego operatora. Nadal jednak nie uzyska się informacji, za pośrednictwem którego operator pocztowego należy nadać przesyłkę do organu, by skorzystać z domniemania wniesienia pisma w dacie jego nadania. Dopiero wchodząc na stronę internetową Urzędu Komunikacji Elektronicznej, można dowiedzieć się o wyborze Poczty Polskiej S.A. na operatora wyznaczonego. Zgodnie bowiem z art. 80 pkt 1 p.p. Prezes UKE podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej BIP informację o zmianie operatora wyznaczonego.

Problem z ustaleniem przez strony i uczestników postępowań operatora pocztowego obowiązującego do świadczenia usług powszechnych ma swoje źródło rów-

¹⁵ Postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 14 lipca 2015 r., II UZ 10/15, LEX nr 1762485; 30 czerwca 2010 r., V CZ 47/10, LEX nr 1375550.

¹⁶ Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 7 października 2013 r., KIO 2184/13, LEX nr 1393813.

¹⁷ Postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 29 czerwca 2015 r., II OZ 633/15, LEX nr 1780880; 23 października 2015 r., II OZ 925/15, LEX nr 1817764.

¹⁸ Por. zdanie odrębne SNSA Tomasza Kolanowskiego do uchwały NSA składu 7 sędziów z dnia 19 października 2015 r., I OPS 1/15, „Prokuratura i Prawo” – wkładka 2016, nr 9, poz. 39.

niez w możliwości dokonywania doręczeń pism sądowych i urzędowych przez wszystkich operatorów pocztowych. Wielokrotnie – o czym świadczy orzecznictwo sądowe¹⁹ – skutkowało to mylnym przekonaniem podmiotów postępowania, że skoro korespondencja z sądów, prokuratur i urzędów administracji publicznej może być doręczana przez operatora pocztowego innego niż Poczta Polska S.A., to również pisma procesowe mogą być nadawane za jego pośrednictwem.

Kwestia ta była przedmiotem rozbieżności w orzecznictwie sądowoadministracyjnym. Wykładnia art. 83 § 3 p.p.s.a., mająca na celu zapewnienie ochrony sądowej praw jednostki poprzez umożliwienie jej dokonania określonej czynności w terminie, została dwukrotnie przyjęta przez Naczelný Sąd Administracyjny, który uznał, że nie można interpretować tego przepisu w oderwaniu od art. 65 § 1 p.p.s.a. umożliwiającego dokonywanie doręczeń przez operatorów pocztowych innych niż wyznaczony. Naczelný Sąd Administracyjny zwrócił również uwagę na znaczenie obowiązku sądu pouczenia strony o uprawnieniach do podejmowania konkretnych czynności procesowych i ich skutkach. Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego nie do zaakceptowania jest sytuacja, w której strona, aby skorzystać z domniemania przewidzianego w art. 83 § 1 p.p.s.a.: 1) może doręczać pisma sądowi wyłącznie za pośrednictwem operatora wyznaczonego, 2) sądy natomiast mogą dokonywać doręczeń przez wszystkich operatorów pocztowych, 3) przy czym strona o takim ograniczeniu i o konsekwencjach skorzystania z usług innego operatora pocztowego niż Poczta Polska S.A. nie została w żaden sposób poinformowana, 4) a znalezienie stosownych regulacji prawnych i informacji nastrocza trudności. Naczelný Sąd Administracyjny przyjął, że w przypadku braku pouczenia o obowiązku korzystania z usług Poczty Polskiej S.A. prokonstytucyjna wykładnia celowościowa, funkcjonalna i systemowa przepisu art. 83 § 1 p.p.s.a. prowadzi do uznania, że nadanie pisma przez stronę postępowania za pośrednictwem innych operatorów pocztowych jest dopuszczalne²⁰.

¹⁹ Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 24 lutego 2016 r., II SA/Rz 1550/15, LEX nr 1996514; postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 25 stycznia 2016 r., I SA/Op 376/15, LEX nr 1975568; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2015 r., V CZ 33/15, LEX nr 1764824. Zauważyć można, że błędy popełniały nie tylko osoby nieposiadające wiedzy prawniczej, lecz także organy administracji publicznej. Zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2016 r., II UZ 75/15, LEX nr 2048970.

²⁰ W postanowieniu z dnia 22 kwietnia 2015 r., I OZ 343/15 (LEX nr 1677162), Naczelný Sąd Administracyjny w całości podzielił stanowisko przyjęte w postanowieniu tego Sądu z dnia 13 stycznia 2015 r., II FZ 1951/14 (LEX nr 1624368). W obu przypadkach strona nadała pismo procesowe we właściwym terminie, jednak korzystała przy tym z usług InPost Sp. z o.o., a nie operatora wyznaczonego, jakim jest Poczta Polska S.A. Wojewódzkie sądy administracyjne stanęły na stanowisku, iż nadanie pisma procesowego za pośrednictwem operatora InPost Sp. z o.o. nie można było uznać za równoznaczne z jego wniesieniem. W związku z tym za datę wpływu pisma uznawały dzień ich faktycznego wpływu do sądu, co następowało już po terminie do wniesienia pisma procesowego.

Powyższy kierunek interpretacyjny nie znalazł jednak uznania składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego. Wątpliwości powstałe na tle stosowania przepisu art. 83 § 1 p.p.s.a. zostały rozstrzygnięte uchwałą z dnia 19 października 2015 r., I OPS 1/15²¹, w której Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że oddanie przed upływem przewidzianego prawem terminu pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora innego niż wyznaczony nie skutkuje zachowaniem terminu w sytuacji, gdy pismo dostarczono sądowi po jego upływie.

Literalna i niedopuszczająca żadnych wyjątków wykładnia art. 83 § 3 p.p.s.a. będzie skutkowałą odrzucaniem kierowanych do sądów administracyjnych środków zaskarżenia nawet wówczas, gdy strona – działając w dobrej wierze (nie będąc pouczona o tożsamości podmiotu pełniącego obowiązki operatora wyznaczonego) – nada przed upływem terminu pismo procesowe w placówce operatora innego niż wyznaczony. Zauważyć przy tym można, że zarysowany problem nie ogranicza się wyłącznie do postępowania sądowoadministracyjnego, lecz do wszelkich ustaw zawierających przepis analogiczny do treści art. 83 § 3 p.p.s.a. Podjęta uchwała będzie zapewne rzutowała na wykładnię przepisów dotyczących nadawania pism i zachowania terminu czynności procesowych w postępowaniach przed tymi organami, których działanie może być przedmiotem kontroli sprawowanej przez sądy administracyjne (m.in. art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., art. 12 § 6 pkt 2 o.p.)²².

Zauważyć trzeba, że nakreślony problem nie występuje w postępowaniu karnym, a także w postępowaniu w sprawach o wykroczenia²³. Artykuł 124 § 1 k.p.k. stanowi, że termin jest zachowany, gdy przed jego upływem pismo zostało nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej. Nowe brzmienie przepis otrzymała ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw²⁴, na mocy której zastąpiono w art. 124 k.p.k. określenie „polskiej placówki pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe” określeniem „placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej”. Tym samym w postępowaniu karnym ustawodawca nie uzależnia skutku zachowania terminu od nadania pisma w placówce operatora wyznaczonego.

²¹ „Prokuratura i Prawo” – wkładka 2016, nr 9, poz. 39.

²² Odnotować również wypada, że pogląd o konieczności ścisłej wykładni jest akceptowany przez Sąd Najwyższy w odniesieniu do art. 165 § 2 k.p.c. Sąd uznał, że przepis ten ma charakter szczególnie i może nie być wykładany rozszerzająco. Por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 3 czerwca 2015 r., V CZ 33/15, LEX nr 1764824; 14 lipca 2015 r., II UZ 10/15, LEX nr 1762485; 30 czerwca 2010 r., V CZ 47/10, LEX nr 1375550.

²³ Na mocy art. 38 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 1713, z późn. zm.) do czynności procesowych w tym postępowaniu stosuje się bowiem odpowiednio art. 124 k.p.k.

²⁴ Dz.U. z 2013 r., poz. 1247, z późn. zm.

Szczególną uwagę należy zwrócić na uzasadnienie do projektu ustawy zmieniającej Kodeks postępowania karnego, w którym czytamy: „Zmiana brzmienia art. 124 k.p.k. podyktowana była przekonaniem, że brak obecnie uzasadnienia dla utrzymywania monopolu operatora publicznego, to jest Poczty Polskiej S.A., na poświadczanie terminu nadania w placówce pocztowej pisma procesowego, kiedy wiąże się to z zachowaniem terminu. Wymogi, jakim (...) sprostać musi operator świadczący powszechne usługi pocztowe, uznać trzeba za gwarantujące zapewnienie rzetelności poświadczenia terminu nadania pisma procesowego. Brak jednocześnie podstaw do różnicowania zasad doręczania pism stronom i uczestnikom postępowania przez organy procesowe (art. 131 § 1 k.p.k. pozwala na doręczenie nie tylko przez pocztę, ale także przez inny uprawniony podmiot zajmujący się doręczaniem korespondencji) i zasad nadawania pism przez stronę, gdy wiąże się to z zachowaniem terminu. Stąd w projektowanym art. 124 k.p.k. posłużono się tym samym terminem, który użyty jest w treści obowiązującego art. 131 § 1 k.p.k., to jest przyjęto, że termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane przez stronę w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji. Dodatkowo, biorąc pod uwagę postępującą integrację w ramach Unii Europejskiej i fakt, że coraz większa liczba stron i uczestników postępowań karnych zamieszkuje lub stale przebywa w innych krajach Unii, oraz to, że usługi pocztowe świadczone na terenie krajów Unii Europejskiej spełniają wymagane standardy dotyczące rzetelności, gwarancji bezpieczeństwa i szybkości doręczeń, uznano, że regułą zachowania terminu określoną w art. 124 k.p.k. objąć można wszystkie placówki podmiotów zajmujących się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej”²⁵.

Ustawodawca słusznie odstąpił od pierwotnego rozwiązania, że termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego. Rozwiązanie to, obejmujące wszystkich operatorów pocztowych, umożliwia stronom i innym uczestnikom postępowania łatwiejszą realizację swoich uprawnień niż tylko poprzez złożenie pisma w placówce pocztowej operatora wyznaczonego²⁶.

3 ODDANIE PISMA ZA GRANICĄ

Przepisy analizowanych ustaw procesowych przez wiele lat wyraźnie uprzywilejowały podmioty zamieszkałe czy też przebywające na terytorium państwa polskiego w porównaniu z tymi mającymi miejsce zamieszkania (pobytu) bądź swoją

²⁵ Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny i niektórych innych ustaw; druk sejmowy VII kadencji nr 870.

²⁶ Z. Pachowicz, *Komentarz do art. 124, (w:), J. Skorupka (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Legalis/el. 2015.

siedzibę za granicą. Jedynie złożenie pisma w polskim urzędzie konsularnym było wystarczające dla uznania, że termin czynności procesowej został zachowany. Zarówno wykładnia językowa, jak i systemowa przepisów regulujących nadawanie pism nie pozwalały bowiem na uznanie, że równoznaczne z zachowaniem terminu było samo tylko oddanie pisma w zagranicznym urzędzie pocztowym. W takiej sytuacji o wniesieniu do organu i – w konsekwencji – zachowaniu terminu nie decydowała data nadania pisma za granicą, lecz data przyjęcia tej przesyłki przez polską placówkę pocztową operatora wyznaczonego²⁷. Tym samym zagraniczny urząd pocztowy był jedynie pośrednikiem, za pomocą którego nadawca oddawał pismo polskiemu urzędowi pocztowemu²⁸. Nie było natomiast istotne, czy nadanie pisma miało miejsce w zagranicznym urzędzie pocztowym w państwie członkowskim Unii Europejskiej czy w jakimkolwiek innym.

W październiku 2012 r. Komisja Europejska wydała uzasadnioną opinię, w której uznała, że zachodzi sprzeczność pomiędzy treścią art. 165 § 2 k.p.c. a przepisem art. 18 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej²⁹ ustanawiającym zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową³⁰ i wezwała Polskę do usunięcia naruszenia. Mając na względzie obowiązujące Rzeczpospolitą Polską zobowiązania międzynarodowe, w latach 2013–2015 ustawodawca znówelizował ustawy procesowe, zrównując skutki złożenia pisma procesowego w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w Polsce i placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej. W rozumieniu art. 2 pkt 13 dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług³¹ operator świadczący usługi powszechne to podmiot publiczny lub

²⁷ Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 lutego 2006 r., III SA/Wa 2457/05, LEX nr 881699. Por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 1978 r., IV CR 130/78, OSPiKA 1979, z. 4, poz. 76; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 sierpnia 2005 r., III SA/Wa 928/05, „Monitor Podatkowy” 2006, nr 2, s. 37; R. Mikosz, G. Radecki, Ł. Strzypek, *Pisma stron w postępowaniu przed sądami administracyjnymi*, Warszawa 2008, s. 82.

²⁸ Por. postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 lutego 2006 r., III SA/Wa 2457/05, LEX nr 881699; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 1978 r., IV CR 130/78, OSP 1979, z. 4, poz. 76.

²⁹ Dz.Urz. UE C 83 z 30.03.2010 r., s. 47 (dalej: TFUE).

³⁰ Zasada zawarta w art. 18 akapit 1 TFUE jest określana w orzecznictwie sądowym i literaturze jako ogólna zasada niedyskryminacji, rozumiana jako zakaz dyskryminacji, który w podmiotowym i przedmiotowym zakresie swojego zastosowania zabrania każdej formy dyskryminacji. Rada Europejska zwróciła uwagę, że „obywatel może korzystać z wolności wyłącznie w prawdziwej przestrzeni sprawiedliwości, gdzie każdy może się zwrócić do sądów i władz wszystkich państw członkowskich tak łatwo, jak gdyby to uczynił w swoim własnym państwie”. Opinia Rzecznika Generalnego Yves’a Bota przedstawiona w dniu 20 września 2012 r., sprawa C-325/11, ECLI:EU:C:2012:824.

³¹ Dz.Urz. UE L 15 z 21.01.1998, s. 14.

prywatny świadczący powszechne usługi pocztowe lub wybrane powszechne usługi pocztowe w państwie członkowskim, o tożsamości którego Komisja została powiadomiona zgodnie z art. 4 tej dyrektywy.

Do procedury cywilnej zmiana przepisu dotyczącego nadawania pism została wprowadzona na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego³², która weszła w życie 17 sierpnia 2013 r. W świetle obecnego brzmienia art. 165 § 2 k.p.c., oddanie pisma procesowego w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu.

Wezwanie Komisji Europejskiej było impulsem do podjęcia prac nowelizacyjnych nad innymi ustawami procesowymi. Dnia 22 września 2015 r. wszedł w życie art. 15 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw³³, który nadał art. 83 § 3 p.p.s.a. nowe brzmienie. Zgodnie z przywołaną podstawą prawną oddanie pisma w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym – jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu. W uzasadnieniu do projektu zmiany ustawy prawodawca wskazał, że „w wielu ustawach z zakresu prawa administracyjnego i podatkowego ustawodawca zdecydował się równoważnie traktować uprawnienia i obowiązki materialnoprawne podmiotów mających obywatelstwo, siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nie jest zatem zasadne różnicowanie uprawnień tych podmiotów w zakresie procedury stosowanej przed sądami administracyjnymi”.

Zmiana dotknęła również przepis art. 12 § 6 pkt 2 o.p., który z dniem 1 stycznia 2016 r., na mocy ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw³⁴, otrzymał nowe brzmienie. Wzorując się na art. 165 § 2 k.p.c. prawodawca przyjął, że termin będzie zachowany, jeżeli pismo zostanie nadane w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Zmiany w tym zakresie były konieczne nie tylko ze względu na znaczenie instytucji nadania pism w postępowaniach sądowych i administracyjnych, lecz przede wszystkim z uwagi na fakt, że coraz większa liczba stron i uczestników

³² Dz.U. z 2013 r., poz. 880. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, druk sejmowy VII kadencji nr 2678.

³³ Dz.U. z 2015 r., poz. 1311.

³⁴ Dz.U. z 2015 r., poz. 1649, z późn. zm.

postępować ma miejsce zamieszkania lub stale przebywa w innych krajach Unii Europejskiej. Powyższymi nowelizacjami dostosowano przepisy krajowe do art. 18 TFUE oraz dyrektywy 97/67/WE. Zmiany wychodzą również naprzeciw art. 21 TFUE gwarantującemu prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich³⁵.

Wypada uznać, że wprowadzone zmiany stanowiły krok w dobrym kierunku, ale przez nadmierną ostrożność, a może nawet i rygoryzm, ustawodawca nie zagwarantował jednakowej możliwości złożenia pisma ze skutkiem zachowania terminu w placówce każdego operatora pocztowego, bez względu na rodzaj procedury, według której załatwiana jest sprawa. Wzorcem powinna być regulacja nadawania pisma przyjęta w Kodeksie postępowania karnego. Przepisy procedury karnej nie uzależniają bowiem skutku zachowania terminu czynności procesowej od konieczności nadania pisma w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w państwie członkowskim Unii Europejskiej. Zgodnie bowiem z art. 124 k.p.k. termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej. W konsekwencji w postępowaniu karnym skuteczne jest nie tylko nadanie pisma w placówce operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne, lecz także każdego operatora pocztowego wpisanego do odpowiedniego rejestru³⁶.

Zauważyć przy tym można, że jedynie Kodeks postępowania administracyjnego wśród alternatywnych sposobów złożenia pisma oraz związanym z tym warunkiem zachowania terminu nie wymienia „placówki pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej”. Z brzmienia art. 57 § 5 k.p.a. należy wnioskować, że dla zachowania terminu do dokonania czynności procesowej znaczenie ma jedynie data złożenia pisma w polskim urzędzie konsularnym. Tym samym, nadanie pisma przed upływem terminu w jakiegokolwiek placówce pocztowej zagranicznego operatora nie wywoła skutku przewidzianego w art. 57 § 5 k.p.a., tj. uznania terminu za zachowany³⁷. Nie ma w tym przypadku znaczenia, czy przesyłka została nadana w kraju należącym do Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, czy też w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym

³⁵ Trybunał Sprawiedliwości stwierdził wprost, że przepisy krajowe, które stawiają w niekorzystnej sytuacji pewnych obywateli państwa członkowskiego tylko dlatego, że wykonywały ich swobodę przemieszczania się i pobytu w innym państwie członkowskim, ograniczają swobody przyznane przez art. 18 ust. 1 TWE (obecnie art. 21 TFUE). Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 26 października 2006 r. w sprawie C-192/05, *K. Tas-Hagen i R. A. Tas v. Raadskamer WUBO van de Pensioen- en Uitkeringsraad* (pkt 31), ECLI:EU:C:2006:676.

³⁶ C. P. Kłak, *Zachowanie terminu i doręczenia a projekt nowelizacji KPK*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2013, z. 2, s. 7–8.

³⁷ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 15 października 2010 r., II SA/Kr 731/2010, LEX nr 753611; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 listopada 1997 r., SA/Po 1273/96, LEX nr 31013.

Handlu. W orzecznictwie sądowym utrwalony jest pogląd, że o zachowaniu terminu nie decyduje data nadania przesyłki w zagranicznej placówce pocztowej, lecz data przekazania przesyłki przez ten urząd polskiej placówki pocztowej operatora wyznaczonego lub polskiemu urzędowi konsularnemu³⁸. W takiej sytuacji strony przebywające za granicą – celem uzyskania pewności co do zachowania terminu we wniesieniu pisma wysyłanego za granicą – mogą jedynie wykorzystać drogę elektroniczną (z zachowaniem warunków z art. 63 § 3a k.p.a.) bądź nadać go w urzędzie konsularnym.

Przepis art. 57 § 5 k.p.a. niewątpliwie wymaga nowelizacji. Przemawiają za tym zwłaszcza względy systemowe, gdyż w ramach jednej gałęzi prawa – administracyjnego – inaczej ta sama kwestia została uregulowana w art. 83 § 3 p.p.s.a. i art. 12 § 6 pkt 2 o.p. Nie można również pominąć okoliczności, że w świetle konstytucyjnej zasady równości wobec prawa zróżnicowanie w zakresie nadawania pism za granicą w zależności od tego, czy dana ustawa odwołuje się do przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego czy Ordynacji podatkowej, wywołuje uzasadnione wątpliwości³⁹. Ograniczenia przewidziane przez art. 57 § 5 k.p.a. uznać można także za stojące w sprzeczności z podstawowymi zasadami, które legły u podstaw Unii Europejskiej. Z przedstawionych wyżej względów należy postulować zlikwidowanie bariery instytucjonalnej w zakresie swobody przemieszczania osób, jaką jest konieczność każdorazowego nadawania korespondencji procesowej poprzez polski urząd konsularny, względnie konieczność przyjazdu na terytorium RP w celu nadania jej w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego, aby być pewnym dochowania terminu. Jak słusznie zauważył W. Chróścielewski, „pozostawanie przy rozwiązaniu, iż za zachowanie terminu uważa się nadanie pisma «w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego», bądź złożenie go w polskim urzędzie konsularnym, jest nie tylko anachronizmem, ale dodatkowo nie można znaleźć dla jego dalszego utrzymywania żadnych przekonujących argumentów. Złożenie pisma w polskim konsulacie z uwagi na niewielką ich liczbę i ograniczony czas urzędowania nie jest zadaniem łatwym. Tak więc osoba przebywająca za granicą, a nieposiadająca pełnomocnika w kraju, wysyłając pismo nawet listem poleconym nigdy nie

³⁸ Zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 1978 r., IV CR 130/78, LEX nr 5093; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 18 marca 2010 r., II SA/Rz 1022/09, LEX nr 606678; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 7 lipca 2011 r., III SA/Gl 2898/10, LEX nr 1154034; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 16 czerwca 2015 r., I SA/Gd 128/15, LEX nr 1751437; postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 października 2010 r., I OSK 1567/10, LEX nr 741563; wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 26 września 2009 r., II OSK 1101/07, OSP 2009, nr 6, poz. 64; 20 maja 2010 r., I FSK 805/09, LEX nr 705951.

³⁹ Uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 czerwca 2011 r., I OPS 1/11, OSP 2011, nr 12, poz. 123.

wie, ze względu na funkcjonowanie poczty, czy uda jej się zachować termin⁴⁰. Na potrzebę zmiany przepisów prawnych zwracają również uwagę sądy administracyjne. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 26 września 2008 r., II OSK 1101/07⁴¹, uznał, że pozostawienie osobom zamieszkającym za granicą możliwości skutecznego wniesienia pisma jedynie za pośrednictwem polskich urzędów konsularnych lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne nie jest właściwą odpowiedzią ustawodawcy na zmiany społeczne, w tym na znaczny wzrost emigracji obserwowany od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

4. PODSUMOWANIE

Konstrukcje zawarte w ustawach procesowych (art. 57 § 5 pkt 2 i 3 k.p.a., art. 83 § 3 p.p.s.a., art. 12 § 6 pkt 2 o.p., art. 165 § 2 k.p.c., art. 124 k.p.k.) świadczą o braku spójności i konsekwencji ustawodawcy w zakresie regulacji oddawania pism przez strony i uczestników postępowań. Jedynie w postępowaniu karnym i postępowaniu w sprawach o wykroczenia uczestnicy mają pełną swobodę wyboru operatora pocztowego i skorzystania z domniemania wniesienia pisma w dacie oddania. W pozostałych szczególnych procedurach, aby być pewnym dochowania przewidzianego prawem terminu, należy nadać pismo do sądu lub organu administracji publicznej za pośrednictwem operatora pocztowego zobowiązanego do świadczenia pocztowych usług powszechnych. Taka niekonsekwencja budzi poważne zastrzeżenia z kilku powodów.

Mechanizm, w którym strona może otrzymywać korespondencję sądową i urzędową za pośrednictwem jakiegokolwiek operatora pocztowego, natomiast nie może ona z takiej swobody skorzystać bez narażenia się na zarzut niedochowania terminu przewidzianego na dokonanie danej czynności, należy uznać za nielogiczny i pozbawiony spójności. W dobie profesjonalizacji usług pocztowych argument, że jedynie nadawanie pism za pośrednictwem operatora wyznaczonego zapewni realizację usług pocztowych na najwyższym poziomie, nie można uznać za trafny. Nieuzasadnione jest twierdzenie, że jedynie operator wyznaczony daje większą rękojmię prawidłowości świadczenia usługi pocztowej. Takie założenie byłoby co najmniej dyskusyjne i podawałoby w wątpliwość racjonalność ustawodawcy, skoro nowelizując Kodeks postępowania karnego, uznał on, że nie ma powodu, dla którego powinien być utrzymywany monopol operatora wyznaczo-

⁴⁰ W. Chróścielewski, *Opinia dotycząca projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk sejmowy nr 2987)*, Łódź, 21 czerwca 2010 r.

⁴¹ OSP 2009, nr 6, poz. 64

nego, gdyż usługi pocztowe świadczone przez innych operatorów w państwach członkowskich Unii Europejskiej spełniają standardy dotyczące rzetelności, gwarancji bezpieczeństwa i szybkości⁴². Uwagi te niewątpliwie można odnieść również do innych ustaw procesowych. Ponadto przyjęcie założenia, że jedynie operator wyznaczony daje rękojmię prawidłowości świadczenia usługi pocztowej, oznaczałoby, że doręczanie pism sądowych i urzędowych, będące czynnością o dużej doniosłości prawnej, z którą wiąże się wiele określonych skutków prawnych zarówno w zakresie prawa procesowego, jak i materialnego (np. początek biegu terminów, zapewnienie stronie czynnego udział w postępowaniu), ustawodawca powierzył podmiotowi niedającemu gwarancji należytego świadczenia usług pocztowych.

Nie ulega wątpliwości, że ustawodawca może określać zasady dotyczące przebiegu postępowania sądowego i administracyjnego, które z natury rzeczy wiążą się z określonymi rygorami, obowiązkami i ograniczeniami dla podmiotów i uczestników biorących w nich udział. Jednakże sposób ukształtowania procedury powinien godzić wymóg sprawnego funkcjonowania sądów i administracji publicznej z potrzebą zapewnienia efektywnej ochrony prawnej jednostki. Przedstawione zastrzeżenia oraz ewentualne ujemne następstwa dla strony, która oddała pismo w placówce pocztowej innego operatora pocztowego niż wyznaczony, narażając się tym samym na uchybienie terminu, stanowią podstawę do sformułowania postulatu *de lege ferenda* o konieczności zmiany art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., art. 83 § 3 p.p.s.a., art. 12 § 6 pkt 2 o.p. oraz art. 165 § 2 k.p.c. i – wzorem art. 124 k.p.k. – zniesienia monopolu operatora wyznaczonego tak, aby przepisy pozwalały każdemu podmiotowi postępowania na nadanie pisma w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej ze skutkiem zachowania terminu.

BIBLIOGRAFIA

Literatura

- Chróścielewski W., *Opinia dotycząca projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (druk sejmowy nr 2987), Łódź, 21 czerwca 2010 r.
- Kłak C. P., *Zachowanie terminu i doręczenia a projekt nowelizacji KPK*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2013, z. 2
- Mikosz R., Radecki G., Strzępek Ł., *Pisma stron w postępowaniu przed sądami administracyjnymi*, Warszawa 2008
- Pachowicz Z., *Komentarz do art. 124*, (w:) J. Skorupka (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Legalis/el. 2015

⁴² Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny i niektórych innych ustaw, druk sejmowy VII kadencji nr 870.

Inne

Opinia Rzecznika Generalnego Yves'a Bota przedstawiona w dniu 20 września 2012 r., sprawa C-325/11, *Krystyna Alder and Ewald Alder v. Sabina Orlowska and Czesław Orlowski*, ECLI:EU:C:2012:824

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, druk sejmowy VII kadencji nr 2678

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny i niektórych innych ustaw, druk sejmowy VII kadencji nr 870

Zdanie odrębne SNSA Tomasza Kolanowskiego do uchwały NSA z dnia 19 października 2015 r., I OPS 1/15

SUBMITTING A LETTER IN A POST OFFICE OF POSTAL OPERATOR – REMARKS *DE LEGE LATA* AND *DE LEGE FERENDA*

Summary

The aim of this article is to discuss the problems of submitting process letters to courts and public administration bodies via a postal operator as well as to indicate essential problems caused by unjustified differentiation of standards concerning the compliance with time-limits when the subject has limited or excluded opportunity to lodge a pleading a letter in person. Only in criminal proceedings and proceedings in cases of offences the participants have full freedom to choose a postal operator and to benefit from the presumption of lodging of a submitting a letter in the date of sending. In administrative proceedings, administrative court proceedings and tax proceedings, to be sure that legal deadline will be met, one should submit a letter to a court or a public administration body via a postal operator providing universal postal services. The article drew attention to a lack of consistency and consequence of the legislator relating to the regulation of submitting letters depending on the nature of proceedings and place of residence.

KEYWORDS

postal operator, court proceedings, administrative proceedings, universal postal services

SŁOWA KLUCZOWE

operator pocztowy, postępowanie sądowe, postępowanie administracyjne, pocztowe usługi powszechne